

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

V факультет з підготовки іноземних студентів

Кафедра філософії

ОПП «Сестринська справа» спеціальності 223 «Медсестринство»

(ОКР «Магістр»)

Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я»

Кафедра філософії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

„ХРИСТИЯНСЬКА ЕТИКА ТА МОРАЛЬ”

(назва навчальної дисципліни)

Навчальний рік 2020-2021

напрямок підготовки:

22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність:

223 «Медсестринство» (ОКР «Магістр»)

(шифр і назва спеціальності)

факультет:

III медичний

Силабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні
кафедри філософії

Протокол від
“27” серпня 2020 року № 12

Завідувач кафедри

Карпенко К.І. Карпенко
(підпис) (прізвище та ініціали)

“27” серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем гуманітарної та соціально-
економічної підготовки

(назва)

Протокол від
“27” серпня 2020 року № 7

Голова

Карпенко К.І. Карпенко
(підпис) (прізвище та ініціали)

“27” серпня 2020 року

Розробник: проф. Алексеєнко А.П.

Інформація про викладача, який викладає дисципліну

Прізвище, ім`я, по батькові	Алексеєнко Алла Петрівна
Наукова ступінь	Доктор філософських наук
Вчене звання	Професор
Посада	Професор кафедри філософії
Контактний телефон	+380955673301
Електронна пошта	ap.alekseienko@kntmu.edu.ua
Локація кафедри	м. Харків, пр. Науки, 4, 3 поверх, к. 116
Контакти	Роб. тел. (057) 707-73-38, електронна пошта: kaf.5med.filosofii@kntmu.edu.ua
Розклад пар	Згідно розкладу занять
Консультації / відпрацювання	Очні: відповідно до графіку відпрацювань на кафедрі / за попередньою домовленістю Онлайн: на платформі Moodle, на платформі ZOOM згідно з графіком

Інформація про дисципліну

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: 3	Напрямок підготовки: 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Курс за вибором
Загальна кількість годин: 90	Спеціальність: 23 «Медсестринство» (шифр і назва)	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		1-ий або 2-ий
Годин навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>магістр</u>	Лекції
		–
		Практичні
		30 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		60 год.
Індивідуальні завдання:		
–		
Вид контролю: залік		

Вивчення дисципліни «Християнська етика та мораль» спрямоване на розкриття закономірностей виникнення і розвитку моральних засад християнської етики, її гуманістичної природи, роль в житті людини і, а також допомогти майбутньому лікарю вільно орієнтуватися в основних положеннях християнської етики та антропології, поглибити знання в релігійній сфері та системі відповідних відносин.

Сторінка дисципліни в системі Moodle:
<http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=490>

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою освоєння курсу є подолання стереотипу нав'язування студентам готових формул, запрошення їх до роздумів над комплексом проблем, що пов'язані з релігією та вільнодумством. Даний курс має значення для утвердження гуманістичних цінностей сучасного світу, забезпечення громадянської злагоди між людьми різних національностей і віросповідань.

Основні завдання

- конкретизувати гуманітарні знання студентів стосовно базових положень християнської етики;

- познайомити студентів із сутністю християнського світосприйняття, існуючими внутрішньо релігійними протиріччями щодо актуальних етичних питань сьогодення, їх ролі в суспільному та політичному житті;
- сприяти виробленню студентами власних світоглядних позицій, отриманню навичок сприйняття інших світоглядів;
- сприяти реалізації свободи совісті, тобто вибору релігії чи вільнодумства.

Статус і формат викладання дисципліни

Дисципліна є курсом за вибором.

Формат викладання дисципліни – змішаний – поєднує традиційні форми аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання (на платформах Moodle і ZOOM).

Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення; наочні – презентація, ілюстрація; практичні – самостійна робота, практична робота. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Рекомендована література

1. Бендик М., Гнатів І., Огірко О. Християнська етика. – Львів, 2018.
2. Вихрущ В., Карагодін В., Торжевська Т. Основи християнської педагогіки. – Тернопіль. – 2010.
3. Євтодюк А.В. «Основи християнської етики і моралі. Конспект лекцій для студентів усіх напрямів денної форми навчання». – Луцьк, 2011.
4. Кислашко О. П. Християнська педагогіка: навч. посіб. К.: Духовна вісь. – 2015. – 510 с.
5. Кулішенко Л. А. «Ідеал національного виховання: сучасне бачення проблеми», Світогляд, Філософія, Вип. 2. – 2012, С. 236-243.
6. Сіданіч І. Л. Божі Заповіді – моральний дороговказ для людини: навч.-метод. посіб. / І. Л. Сіданіч, О. П. Кислашко. – К. : Грамота, 2011. – 200 с.
7. Сіданіч І.Л. Християнська педагогіка. – Київ, 2018.
8. OV Ohirko, LA Spilnyk, IP Yablonska. Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies ... The Spiritual Pedagogy of St. John Paul II, 2020
9. Robin Gill. The Cambridge Companion to Christian Ethics. Cambridge University Press, 2012 - 323 p.

Міждисциплінарні зв'язки

Навчальна дисципліна «Християнська етика та мораль» має, передусім, зв'язки з дисципліною «Філософія».

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння предметів суспільно-гуманітарного напрямку.

Результати навчання

Особа, яка вивчала навчальну дисципліну, повинна:

- знати основні положення християнської етики і моралі, аксіології та антропології; взаємозв'язок базових понять християнського дискурсу;
- знати структуру християнської етики на рівні наукового аналізу, релігійні та секулярні концепції щодо базових етичних категорій;
- знати найбільш розповсюджені в межах християнського дискурсу підходи до актуальних етичних проблем сьогодення;
- характеризувати розвиток основних положень християнської етики;
- знати специфіку впливу релігійних концептів на формування родинних (батьківсько-дитячих, шлюбних, тощо) та суспільних взаємовідносин в іудео-християнській культурі; значення й роль християнської моралі в формуванні базових цінностей іудео-християнської культури;
- знати принципи засад здорового способу життя, зокрема духовного;
- знати специфіку концептуальних засад християнської етики в сфері медицини;
- знати особливості модернізації християнського віровчення й культури; розуміти соціальну значущість подолання бездіяльності і байдужості у виконанні професійних обов'язків лікаря.

Структура навчальної дисципліни

Назви розділів дисципліни і тем	Кількість годин					
	Форма навчання (денна)					
	усього	У тому числі				
лек		Пр.	Лаб	інд	Срс	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ дисципліни 1						
Тема 1. Християнська етика як об'єкт наукового пізнання	10	2	2	–	–	6
Тема 2. Основні положення християнської онтології та антропології	10	2	2	–	–	6
Разом за розділом 1	20	4	4	–	–	12
Розділ дисципліни 2						
Тема 1. Основи морального життя людини в християнській етиці: взаємини з Богом та світом	11	2	2	–	–	6

Тема 2. Екзистенційні питання і їх вирішення в християнському дискурсі	9	–	2	–	–	6
Тема 3. Статеві взаємини в контексті християнської моралі	9	–	2	–	–	6
Тема 4. Шлюбні взаємини в християнстві	9	–	2	–	–	6
Тема 5. Батьківсько-дитячі відносини з позицій християнської моралі	9	–	2	–	–	6
Разом за розділом 2	42	2	10	–	–	30
Розділ дисципліни 3						
Тема 1. Моральні засади роботи лікаря і християнська етика	11	2	2	–	–	6
Тема 2. Проблеми репродуктивного здоров'я в контексті християнської моралі	10	1	2	–	–	6
Тема 3. Проблеми біомедичних маніпуляцій та генної інженерії з позицій християнської етики	10	1	2	–	–	6
Разом за розділом 3	28	4	6	–	–	18
Всього годин по дисципліні	90	10	20	–	–	60

Зміст дисципліни

Розділ 1. ОСНОВИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ОНТОЛОГІЇ ТА АНТРОПОЛОГІЇ

Тема 1. ХРИСТІЯНСЬКА ЕТИКА ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Предмет і структура християнської етики як сфери гуманітарного знання.

Базові категорії християнської етики як об'єкт наукового аналізу.

Основні тенденції розвитку релігії в сучасному світі.

Негативні та позитивні наслідки імплементації компонент релігійного світогляду до освітнього простору медичного вишу.

Тема 2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ОНТОЛОГІЇ ТА АНТРОПОЛОГІЇ

Поняття «релігія», сутність релігії, відмінності між теологічним та релігієзнавчим тлумаченням релігії.

Основні положення християнської онтології та антропології.

Ключові аспекти буття людини в межах християнського дискурсу та схарактеризувати її роль у відносинах «Бог-Людина-Світ».

Розділ 2. ЕТИКА ВЗАЄМОВІДНОСИН В ХРИСТИЯНСЬКОМУ ДИСКУРСІ

Тема 3 ОСНОВИ МОРАЛЬНОГО ЖИТТЯ ЛЮДИНИ В ХРИСТИЯНСЬКІЙ ЕТИЦІ: ВЗАЄМИНИ З БОГОМ ТА СВІТОМ

Порівняльний аналіз моральних традицій Старого і Нового Заповітів, їх характеристика.

Основні положення християнської етики щодо побудови взаємин людини з Богом та світом.

Моральний ідеал християнства.

Тема 4. ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ПИТАННЯ І ЇХ ВИРІШЕННЯ В ХРИСТИЯНСЬКОМУ ДИСКУРСІ

Основні положення християнської етики щодо вирішення людиною екзистенційних питань.

Морально-етичне підґрунтя заповідей щодо пошани ближнього та гідності людської особи.

Моральні настанови у виборі життєвого шляху в контексті християнської етики та антропології.

Тема 5. СТАТЕВІ ВЗАЄМИНИ В КОНТЕКСТІ ХРИСТИЯНСЬКОЇ МОРАЛІ

Ключові особливості гендерної проблематики в християнстві.

Головні етичні протиріччя в питаннях взаємин статей в межах християнського дискурсу.

Принцип любові до себе і до ближнього в контексті актуальних викликів християнству з боку сучасного світу.

Тема 6. ШЛЮБНІ ВЗАЄМИНИ В ХРИСТИЯНСТВІ

Головна мета шлюбу в межах християнського дискурсу.

Поняття «цноти» та «блуду» в християнській та секулярній етичних традиціях.

Моральні настанови у питаннях сексуальних та шлюбних відносин в християнстві.

Тема 7. БАТЬКІВСЬКО-ДИТЯЧІ ВІДНОСИНИ З ПОЗИЦІЙ ХРИСТИЯНСЬКОЇ МОРАЛІ

Основа батьківсько-дитячих відносин в межах християнської етики.

Моральні обов'язки батьків та дітей у взаєминах в контексті Старого і Нового Заповітів.

Концепт відповідального батьківства з позицій християнської моралі.

Розділ 3. ХРИСТИЯНСЬКА ЕТИКА І МОРАЛЬ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Тема 8. МОРАЛЬНІ ЗАСАДИ РОБОТИ ЛІКАРЯ І ХРИСТИЯНСЬКА ЕТИКА

Загальна характеристика морально-етичних викликів в роботі медичного працівника.

Базові моральні орієнтири в роботі лікаря з позицій християнської етики.

Сутність поняття «милосердя».

Тема 9. ПРОБЛЕМИ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я В КОНТЕКСТІ ХРИСТИЯНСЬКОЇ МОРАЛІ

Ставлення до питань переривання вагітності та контрацепції в християнському дискурсі.

Шляхи подолання проблеми постабортного синдрому в контексті християнської етики.

Позиції християнської етики щодо безпліддя та репродуктивних технологій.

Тема 10. ПРОБЛЕМИ БІОМЕДИЧНИХ МАНІПУЛЯЦІЙ ТА ГЕННОЇ ІНЖЕНЕРІЇ З ПОЗИЦІЙ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЕТИКИ

Ключові передумови виникнення світоглядних протиріч між наукою та релігією.

Концепція гідності, цілісності та ідентичності людини як принципова позиція християнської спільноти по відношенню до генної інженерії та ряду біомедичних маніпуляцій.

Етичне підґрунтя світоглядного неприйняття евтаназії з боку християнської моралі.

Політика та цінності дисципліни

Силабус та сам процес викладання дисципліни враховує можливість повноцінного залучення здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Кафедра філософії – це простір, вільний від будь-якої дискримінації, дружній до осіб з особливими освітніми потребами.

Академічні очікування від студентів/-ок. Вимоги до курсу

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його. Відпрацювання відбувається онлайн та/або оффлайн згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Харківського національного медичного університету навчальних занять» та відповідно до графіку прийому відпрацювань, розміщеному на інформаційному стенді кафедри / на сторінці кафедри на платформі Moodle.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,

- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії. Основні «так» і «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача (так само в онлайні);
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).
- заборонено:
  - їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
  - палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
  - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
  - грати в азартні ігри;
  - наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
  - галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику під час занять.

Плагіат та академічна доброчесність

Кафедра філософії підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно

здійснювати дослідницько-науковий пошук. Використання електронних гаджетів допускається виключно в навчальних цілях і з дозволу викладача.

Порядок інформування про зміни у силабусі

Викладач зобов'язаний проінформувати студентство про зміни, внесені до силабусу. Оновлений силабус розміщується на офіційному сайті університету відповідно до встановленого порядку.

Політика оцінювання

Контроль поточної навчальної діяльності здійснюється викладачем академічної групи на кожному практичному занятті відповідно до нижчезазначених видів діяльності з використанням певних критеріїв оцінювання:

1. ТЕСТ:

“відмінно” ставиться за усі вірні відповіді;

“добре” ставиться за 75-99 % вірних відповідей;

“задовільно” ставиться за 50-74 % вірних відповідей;

“незадовільно” ставиться, якщо студент вірно відповів менше ніж на половину запитань, або зовсім не відповів.

2. УСНА ВІДПОВІДЬ:

“відмінно” ставиться за повну, вичерпну відповідь на основні питання, а також на додаткові питання викладача. При цьому студент повинен продемонструвати глибоке знання основного теоретичного матеріалу з дисципліни, вміння логічно і творчо мислити, аргументувати основні положення, вдало ілюструвати їх прикладами із життя або художньої літератури, продемонструвати вміння відстоювати власну точку зору при розв'язанні задач, проблемних ситуацій, спираючись при цьому на добре володіння основною термінологією дисципліни.

“добре” загалом залишаються ті ж вимоги, що й для оцінки **“відмінно”**, при недостатньо повній відповіді на деякі питання.

“задовільно” виставляється, якщо студент засвоїв основні положення курсу, володіє необхідним мінімумом понять, може використати їх при розв'язанні задач. При цьому можливі нечіткі відповіді на деякі основні і додаткові питання, а також репродуктивність мислення.

“незадовільно” ставиться тоді, коли не виконуються названі вище вимоги.

3. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДОПОВІДІ (РЕФЕРАТУ) В АУДИТОРІЇ:

“відмінно” ставиться за вміння чітко, зрозуміло донести основні положення проблеми в межах наданого для цього часу (7-10 хвилин), за відповіді на запитання аудиторії, за вміння володіти її увагою, а також за емоційно натхнений контекст доповіді і належне технічне оформлення реферату відповідно до вимог наукових праць.

“добре” ставиться при виконанні вище визначених умов, але при недостатньо повному виконанні їх обсягів.

“задовільно” ставиться, якщо студент демонструє виключно репродуктивний підхід до викладання проблеми без елементів творчості, без належного оформлення тексту реферату.

“незадовільно” ставиться у тому випадку, коли студент не в змозі презентувати реферат, не володіє матеріалом, який у ньому викладений, а також у тому випадку, якщо реферат взагалі не підготовлений.

4. ПИСЬМОВА ВІДПОВІДЬ:

“відмінно” ставиться за повну, вичерпну відповідь на поставлене питання, коли студент має продемонструвати не тільки глибоке знання основного теоретичного матеріалу з дисципліни, а і вміння логічно і творчо мислити, аргументувати основні положення, спираючись при цьому на добре володіння основною термінологією дисципліни.

“добре” - загалом залишаються ті ж вимоги, що й для оцінки **“відмінно”** при недостатньо повній або вірній відповіді на питання.

“задовільно” виставляється, якщо відповідь є нечіткою, недостатньо аргументованою, неповною або у більшій мірі невірною.

“незадовільно” ставиться тоді, коли відповідь відсутня або є невірною.

5. АКТИВНІСТЬ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ:

Оцінюється заохочувальними балами відповідно до участі у обговоренні питань, а також з урахуванням якості наданих відповідей.

6. **САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА** оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті з урахуванням виконання наступних вимог:

- додатково підготовлена інформація з теми заняття вдома;
- здійснено знайомство з першоджерелами;
- здійснено рецензування джерел;
- підготовка презентаційних матеріалів;
- робота з нормативними джерелами;
- підготовка есе;
- виконання творчих завдань.

Кожний студент має право на оскарження отриманої оцінки, для чого передусім, має звернутися до свого викладача, а за необхідності – до завідувачки кафедри, професорки Карпенко К.І. (головний корпус, 3-ій поверх, к. 117).

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за національною 4-бальною шкалою. Підсумковий бал з ПНД визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Таблиця 1. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу:

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133

4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Запитання для проведення підсумкового заняття

1. Предмет і структура християнської етики як сфери гуманітарного знання.
2. Базові категорії християнської етики як об'єкт наукового аналізу.
3. Основні тенденції розвитку релігії в сучасному світі.
4. Негативні та позитивні наслідки імплементації компонент релігійного світогляду до освітнього простору медичного вишу.
5. Поняття «релігія», сутність релігії, відмінності між теологічним та релігієзнавчим тлумаченням релігії.
6. Основні положення християнської онтології та антропології.
7. Ключові аспекти буття людини в межах християнського дискурсу та її роль у відносинах «Бог-Людина-Світ».
8. Порівняльний аналіз моральних традицій Старого і Нового Заповітів.
9. Основні положення християнської етики щодо побудови взаємин людини з Богом та світом.
10. Моральний ідеал християнства.
11. Основні положення християнської етики щодо вирішення людиною екзистенційних питань.
12. Морально-етичне підґрунтя заповідей щодо пошани ближнього та гідності людської особи.
13. Моральні настанови у виборі життєвого шляху в контексті християнської етики та антропології.
14. Ключові особливості гендерної проблематики в християнстві.
15. Головні етичні протиріччя в питаннях взаємин статей в межах християнського дискурсу.

16. Принцип любові до себе і до ближнього в контексті актуальних викликів християнству з боку сучасного світу.
17. Головну мета шлюбу в межах християнського дискурсу.
18. Поняття «щнота» та «блуд» в християнській та секулярній етичних традиціях.
19. Моральні настанови у питаннях сексуальних та шлюбних відносин в християнстві.
20. Основа батьківсько-дитячих відносин в межах християнської етики.
21. Моральні обов'язки батьків та дітей у взаєминах в контексті Старого і Нового Заповітів.
22. Концепт відповідального батьківства з позицій християнської моралі.
23. Морально-етичні виклики в роботі медичного працівника.
24. Базові моральні орієнтири в роботі лікаря з позицій християнської етики.
25. Сутність поняття «милосердя».
26. Ставлення до питань переривання вагітності та контрацепції в християнському дискурсі.
27. Шляхи подолання проблеми постабортного синдрому в контексті християнської етики.
28. Позиції християнської етики щодо безпліддя та репродуктивних технологій.
29. Передумови виникнення світоглядних протиріч між наукою та релігією.
30. Концепція гідності, цілісності та ідентичності людини як принципова позицію християнської спільноти по відношенню до генної інженерії та ряду біомедичних маніпуляцій.
31. Етичне підґрунтя світоглядного неприйняття евтаназії з боку християнської моралі.